

2

Februar/marts 2024

Journalen

DDD – FAGGRUPPE FAMILIEDYR

- // Diagnoseregisteret er klar til brug .....Side 10
- // ISO: Tak for 10 års samarbejde .....Side 11
- // Ph.d. indlæg om bakteruri – kamp eller symbiose .....Side 18

Kontakter Faggruppe Familiedyr

Christine Fossing
(Formand)
Arbejde: Dyrslæge Frynseklinik Vest
Privat: Højmarksvej 5, 9700 Brønderslev
Mobil 25 15 56 52
Mail: chrisfos@hotmail.com

Thorsten Hansen
(Næstformand)
Arbejde: Vetgruppen Aabenraa Dyrehospital,
Vestvejen 170-172, 6200 Aabenraa
Privat: Spangholm 2, 6270 Tønder
Tlf. 23 25 63 57
Mail: thorsten.aabenraa@vetgruppen.dk

Anja Warming Andsgaer
(Regnskabsansvarlig)
Arbejde: Rødekro Dyreklinik og
Tinglev Dyrehospital Familiedyr
Tlf. 74 66 29 29
Privat: Mobil 61 69 26 80
Mail: anjaandsaer@gmail.com

Mette Louise Halck
Arbejde: Universitetshospitalet for Familiedyr
Dyrlægevej 16, 1870 Frederiksberg
Privat: Frederiksvej 70 3. th,
2000 Frederiksberg
Mobil 20 95 66 55
Mail: mettehalck@gmail.com

Line Aabjerg Nørgaard
Arbejde: Ørslev Dyreklinik,
Rynkebjerg 25, 4760 Vordingborg
Privat: Vesterled 4, 4653 Karise
Mail: Linelarsen_88@hotmail.com

Mia Vorslund-Kiær
(Redaktør og 1. suppleant)
Arbejde: Donnas Dyreklinik,
Aqusinersuaq 23, 3900 Nuuk
Tlf. +299 38 13 13
Privat: Jagtvej 13, 502, 3900 Nuuk
Mobil: 92 40 49 30
Mail: mia.vorslund@gmail.com

Karin Melsen
Fagpolitisk konsulent
Arbejde: DDD sekretariat,
Thorvaldsensvej 57, 1871 Frederiksberg C
Tlf. 69 17 01 39
Mail: km@ddd.dk

Ditte Hansen
ISO kvalitetskoordinator
Tlf. 92 15 19 97
Mail: dhe@ddd.dk

Disclaimer

Indlæg og artikler, indsendt af medlemmerne til optagelse i *Journalen* er ikke nødvendigvis udtryk for Faggruppens holdning, og artikler bliver ikke udsat for review inden de sættes i bladet. Annoncer, der henvender sig til målgruppen er bladets indtægtskilde, og vil som hovedregel blive optaget uden censur. Bestyrelsen forbeholder sig dog ret til at afvise annoncer og indlæg, der direkte strider mod foreningens grundholdninger.

ISSN: 2596-6553

Udgives af

Faggruppe Familiedyr
Thorvaldsensvej 57
1871 Frederiksberg C
Tlf. 69 17 01 39
km@ddd.dk

Udsendelse

Bladet udsendes som medlemsinformation til Faggruppens ca. 1300 medlemmer, og udsendelsen sker i relation til bestyrelsesmøder, dvs. 8 gange årligt.

Stof til bladet sendes til

Mia Vorslund-Kiær
Jagtvej 13, 502, 3900 Nuuk
Tlf. 92 40 49 30
Mail: journalen@ddd.dk

Annonceekspedition

Helle Watson Kjær
Hostrupsvej 20, -10, 1950 Frederiksberg C
Tlf. 20 89 21 62
Mail: helle.watson@gmail.com

Abonnement

Kan tegnes for ikke-medlemmer mod betaling, henvendelse til Den Danske Dyrlægeforenings sekretariat
Thorvaldsensvej 57, 1871 Frederiksberg C

Indmeldelse i Faggruppen

Skriftlig henvendelse til
Den Danske Dyrlægeforenings sekretariat
Thorvaldsensvej 57, 1871 Frederiksberg C

Adresseændringer

Bedes skriftligt meddelt til
Den Danske Dyrlægeforenings sekretariat
Thorvaldsensvej 57, 1871 Frederiksberg C

Layout og tryk

DigiGraf Tryk & Reklame
Tlf. 96 96 52 00
Mail: anders@digigraf.dk

Indhold

- Kære kollega 4
- Kort referat af bestyrelsesmøde 6
- Medlemsmøde Faggruppe Familiedyr 7
- Faggruppens projekter 8
- Diagnoseregisteret er klar til brug 10
- ISO: Tak for 10 års samarbejde 11
- Veterinær osteopati 12
- ISO Dyrlægens medlemsdag 16
- Ph.d. indlæg om bakteruri
– kamp eller symbiose 18
- Dialogmøde med Fødevarestyrelsen 20
- Status på veterinærlægemiddelforordningen 22
- Kalenderen 25
- Medieinformation 2024 26

Produktionsplan – Journalen 2024

Blad nr.	Materiale til redaktør	På gaden
3	5. marts	Uge 15
4	16. april	Uge 21
5	21. maj	Uge 26
6	16. juli	Uge 35
7	24. september	Uge 44
8	5. november	Uge 50

FECAVA

Forside: Kaninen Ketty nyder udsigten.
Foto: Mia Vorslund-Kiær.

Kære kollega

Af Dyr læge Mia Vorstrand-Kier,
Donnas Dyreklinik, Niuk,.,
redaktør og medlem af bestyrelsen FF.

Sociale medier kan uden tvivl være en fordel for en virksomhed, der gerne vil nå ud til sin målgruppe på nem og hurtig vis. Nyheder, gode tilbud og tips og tricks kan blive delt med lynets hast og før man har set sig om, kan et enkelt opslag have fået stor popularitet og være bredt ud til en meget større segment, end man egentligt havde troet muligt. Nye kunder kan få nys om, en virksomhed der falder i deres smag og som passer med de værdier, de kan identificere sig selv med som forbruger.

Men ligesom med al anden færden på sociale medier, kan der ligeledes være en mørk side, der kan ramme lige så hårdt og hurtigt, som et opslag kan få 'likes'.

Personlig chikane på sociale medier er desværre et fænomen, der er kommet for at blive og forekommer i højere grad på de fleste platforme, idet sociale mediers popularitet og brug er stigende.

Klager i alle former er aldrig en behagelig oplevelse, men en offentlig udskamning er en helt anden oplevelse, der i nogle tilfælde kan have store konsekvenser for den, det går ud over.

Ikke nok med at det skrevne kan foregå i en ukonstruktiv og til tider hård tone, så

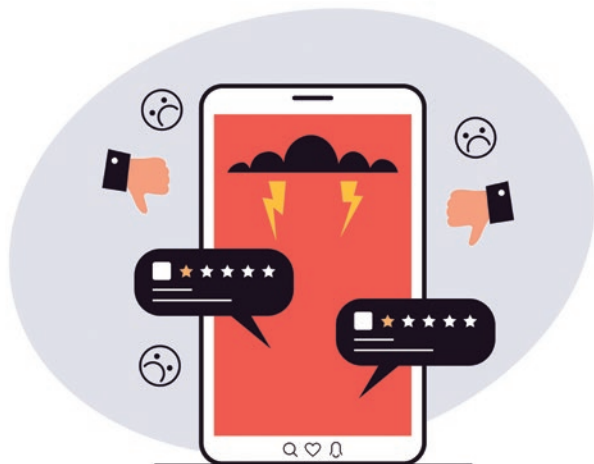
kan det ved offentliggørelse hurtigt sprede sig. At blive angrebet personligt på sin faglighed og som menneske er en meget voldsom oplevelse og det kan være svært at vide, hvordan man gebærder sig i sådan en situation.

Jeg har haft en chef som altid er gået forrest og som har haft sine medarbejders ryg i tykt og tyndt og det har været en enorm og uvurderlig støtte, som er helt essentielt for at kunne komme godt igennem en sådan situation. Kollegers støtte er også uvurderlig og en så vigtig del af vores arbejde. Men til trods for et godt kollegaskab, er der nogle situationer, som gør mere skade end andre og som er uden for vores kontrol.

Begreberne *compassion fatigue* og udbrændthed er velkendte i den veterinære branche og studier fra Norge har vist en høj selvmordsraten blandt veterinærer sammenlignet med andre lignende erhverv. At skulle håndtere endnu en stress-faktor som offentlig udskamning på sociale medier, er et element, der uden tvivl kan føre til at nogle fraskriver sig arbejdet i klinisk praksis. Her håber jeg, at vi alle kan være med til at støtte både vores nyuddannede og garvede kolleger, hvis de nogensinde skulle befinde sig i sådan en situation.

En mulig hjælp kan være at finde værktøjer til at forberede sig på og behandle disse problematikker. Se mere på ADO's side om digital chikane (kortlink.dk/2pecz) og AVAMA's platform for hvordan veterinære virksomheder kan forberede sine medarbejdere på 'cyberbullying' herunder håndtering af dårlige anmeldelser og krisehåndtering (kortlink.dk/2ped2).

Pas godt på hinanden.

HENVISNING FRA KOLLEGER

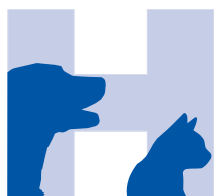
MODTAGES ALLE UGENS DAGE FRA KL. 08-23

TOPMODERNE HOSPITAL I ROSKILDE - TÆT PÅ CENTRUM OG MOTORVEJ

VI TILBYDER BLANDT ANDET

- Ortopædi (fx hofteprotese KYON, frakturbehandling, artroskopi m.m.)
- CT-skanning
- UL-skanning (fx avanceret skanning af hjerte, thorax og sener m.m.)
- Øjendiagnostik og øjenkirurgi
- Medicinske udredninger
- Gastroskopi, koloskopi
- Bløddelskirurgi
- Laparoskopi (inkl. neutralisation)
- Avanceret tandbehandling (fx rodbehandling vital overkapning og kæbekirurgi m.m. .)

HIMMELEV DYREKLINIK

Dyrehospitalet i Roskilde

Byleddet 4 • 4000 Roskilde • 46 36 22 66 • www.himmelevdyreklinik.dk

Kort referat af bestyrelsesmøde

Torsdag d. 18. januar 2024

Af Dyrlege Anja Warming Andsager
Rødekre Dyreklinik og Tinglev Dyrehospital Familiedyr,
medlem af bestyrelsen, FF

Bestyrelsesmødet blev afholdt online.

Opdatering fra ISO

Til en start havde vi Ditte og Lone med for at få ISO opdatering.

Af hjertet tusind tak, kære Lone, for dit engagement, dit arbejde, din personlighed og meget mere ord ikke kan beskrive. Vi har fået mange rigtig gode ansøgninger til stillingen som chef for ISO og har dermed den luksus at kunne finde den helt rigtige person til at overtage stillingen - det er store sko, der skal fyldes ud.

Drejebog og kommissorier

Faggruppens drejebog ligger klar.

Enkelte kommissorier; Sund Avl og Syn og Skøn blev gennemgået med henblik på økonomi.

Medlemsarrangementer

Vi lægger sidste hånd på medlemsmødet d. 20. marts. Glæd jer. Boehringer har velvilligt sponsoreret.

Vi glæder os til årsmødet 2024, som vi er begyndt at planlægge. Vi arbejder med dette års format og forbereder et fedt fagligt program til jer, så programmet både er relevant for medicinere og kirurger.

Økonomi

Der afventes fortsat regnskab og dette er blevet kommenteret overfor HB. Vi arbejder fortsat med endelig udtrædelse af Øjenudvalget fra vores regnskab. Vi har vendt muligheden for at sende Journalen ud med DVT og dermed spare porto. Lige nu prøver vi dette af, mens vi venter på at få tilsendt udkast til aftale.

Christine orienterer fra Hovedbestyrelsen. Der skal spares, og det arbejdes der på. Der afholdes fælles visionsmøde for bestyrelsesmedlemmer i marts og Årsmødet blev vendt og drejet.

Andre informationer

Vi, og i særdeleshed Karin, har været meget aktive omkring det politiske arbejde vedrørende Transport-forordningen og høringen omkring opdræt, registrering og omsætning af hunde og katte.

Opdatering af antibiotikavejledningen har vi godkendt således, at appen bliver bragt "up to date" så den igen kan downloades.

Medlemsmøde

Faggruppe Familiedyr

Tid og sted:

- Dato: 20. marts 2024
- Tid: kl. 16:00-21:00
- Sted: Severin Kursuscenter, Middelfart

Arrangør:

Faggruppe Familiedyr

Formål:

Medlemsmøde

Program:

- Kl. 16:30: Velkommen
- Kl. 17:00: Maria Søndergård: Smertebehandling af gigthunden og Mette Halck: smertevurdering og behandling af ileus kaninen
- Kl. 18:30: Vibeke Lassen - studie om dyrlægers tilfredshed med arbejde og liv
- Kl. 19:00: Opdatering fra bestyrelsen
- Kl. 20:00: Middag

Indlægsholdere:

- Mette Halck Specialdyrlæge små pattedyr, Maria Søndergård dyrlæge, Ph.D, Christine Fossing dyrlæge, Ph.D

Kursusleder:

Christine Fossing

Målgruppe:

- Medlemmer af Faggruppe Familiedyr

Pris:

Gratis for medlemmer af Faggruppe Familiedyr

Tilmelding:

- Tilmelding er nødvendig og bindende.

Tilmeldingsfrist:

- Tilmeldingsfrist er senest 10.03.24

Kontaktperson:

- Ved spørgsmål til arrangementet kontaktes Christine Fossing

**Samme dag afholdes
ISO Dyrlægens medlemsdag
- se mere på side 16**

LABOKLIN

NYHEDER

Fra dit laboratorium

Eksempler:

Gastro-intestinal

GI Profil kr. 720,-

(Protein, Albumin, Globulin, Alb/Glo-ratio, Na, K, Cl, PLI, TLI, Vit.B12, Folsyre)(test #1079)

Endokrinologisk

ACTH stimulationstest med

Aldosteron kr. 998,- (test #1073)

Cortisol/ACTH-ratio kr. 450,00

(test #1078)

Priser inkluderer kurertransport. angivet i DKK, gyldig til og med 30.6.2024

Din laboratoriepartner

DANMARK@LABOKLIN.COM

Faggruppens projekter

FOR DYRENE		Status	Resultat	Ansvarlig	Slut
Sund avl	Sund Avl multiinteressent - DK	Kører	2-3 møder	CF	Møde 5. februar 24
	Deltagelse i int. samarbejdsgr.	Ad hoc	2-3 møder	CF	Møde 30. januar 24
	Evt bruge dansk kaninavlserforening som inspiration i fht BOAS kaniner	Afventer		MH	
	Samarbejder med DKK	Kører	1-2 møder	TA	Møde Q2 24
Katte	Uge 39	Kører	Møder og materialer	CF/KM	Møde januar, marts, august
	Katte erfa gruppe	3 møder årligt	Møder og materialer	CF	Møde Q1 24
	Kattebekendtgørelse - Hold af katte	Lukket	Møder - hørings svar	CF/KM	Afleveret og lukket
Kaniner	Samarbejde med Dansk kaninavlserforening - bla BOAS	Afventer	Artikel (ejere velfærds us 2020)	MH	
	Fodring	Afventer	Artikel DVT	MH	
	Kaninens dage	Kører		MH	Afholdt aug 2023
	Vaccinationsanbefalinger	Afsluttet	ddd.dk	MH	Afsluttet og lukket
Eksoter	Oversættelse af foldere fra bla AAV	Kører	Rapport	MH	
	Løbende samarbejde for at øge velfærden for hobbydyr i dyrehandler.	Afsluttet	Vejledning ligger på ddd.dk	MH	Vejledning og webinar vedr. tilsyn af dyrehandlere
	Vejledninger i fht pasning/ fodring Kanin	Afsluttet	Vejledning		Hjemmeside dyreetik.dk
Hvalpe	Hvalpe SU-undersøgelse	Afventer	Databeh, artikel Journalen	CF	
	Samarbejde politi/FVST/NGO	Afsluttet/ Til vurdering	Opdateringer/ vejledninger ligger på ddd.dk		Afholdt webinarer og vejledning
Alternative behandlere	Politik papir	Kører	ddd.dk	CF	
FOR MEDLEMMERNE		Status	Resultat	Ansvarlig	Slut
CPD	Kontakt FK & FH - løfte sammen, udvikling	Dec. 23		CF	
	Prioritering IT projekter	Dec. 23		CF	
Medlemsmøde	Planlægning medlemsmøde 2024	20. marts 24		MH/CF/ FF	Annonceres januar 24
Årsmøde	Planlægning årsmøde 2024	Okt. 24		AB	24.-25. oktober 24
Event kalender	Afventer	Afventer		MV	

FOR MEDLEMMERNE		Status	Resultat	Ansvarlig	Slut
ISO	Løbende kontakt	Ad hoc	Deltagelse i møder & email udveksling	DH/FF	
Medicin anvendelse - politik	Veterinærlægemiddelforordning mv.	Artikel kommer primo 2024 DVT	Møder & oplæg om problematik	CF /KM/ HB	Artikel iDVT no 1 24, artikel i Journalen no. 2 24
	Forsyning Medicines Working group	Ad hoc	Deltagelse i møder & email udveksling	CF	
	Receptserver	Ad hoc	Receptserver til dyrlæger	HKP/KM	
	Brydning pakning	Lukket			
Transport	Forberedelse af lovgivning	Kører	Lovgivning med vet indflydelse	LN/HB	Svar transportforordning afsendt, Nyt kommissorie
Zoonoser	Dannelse af zoonoseråd	Parkeret	Politikpapir Dannelse af Zoonoseråd	CF	
Bæredygtighed	Miljø – affaldssortering	Lukket	Vejledning	CF/LS	
	Bæredygtighedspolitik	Kører (ISO)	Ad hoc	AL/CF/LS	
	Holdbare medarbejdere _ TAK kontakt	Kører	Ad hoc	MH/VE	
	Klimamål – bæredygtig energi mv	Kører	Kvalitets udvalg	"LS/DH/FF"	
Internationalt arbejde	FECAVA - policy group chair	Ad hoc	Viderefremidling deltagelse i møder	CF	
	WSAVA	Ad hoc	Viderefremidling deltagelse i møder	CF	
Løbende opgaver	"Ukrainske kældyr - Nedsættelse sygdoms-smitterisiko"	Afsluttet	Deltagelse i møder & email udveksling	CF/KM	

Diagnoseregisteret er klar til brug

Af Dyrlæge Mia Vorstland-Kier,
Donnas Dyreklinik, Nuuk,
redaktør og medlem af bestyrelsen FF.

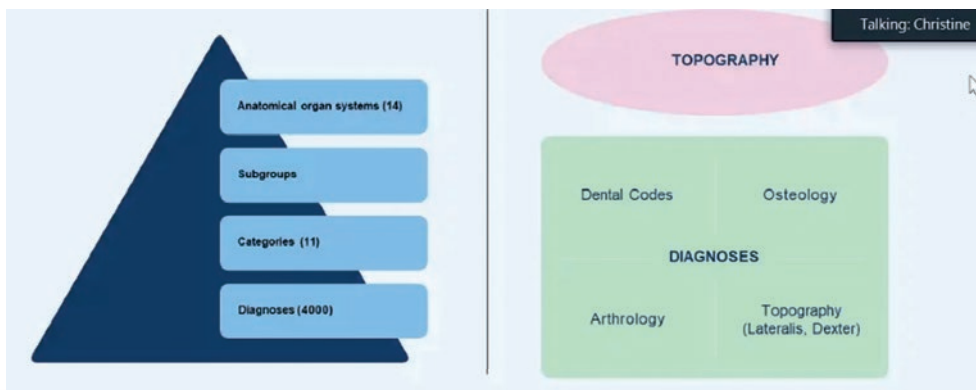
Faggruppe Familiedyr afholdte d. 24. januar et webinar, der gav en introduktion til Diagnoseregisteret og hvordan det kan anvendes.

8000 diagnoser er klar til brug i registret, fordelt over 14 organgrupper, der kan udspecificeres helt ned på diagnoseniveau. Hvis man ikke har en diagnose, men blot vil kategorisere en lidelse til et organ, så er dette også muligt.

I øjeblikket samarbejdes der med journalsystemet Vettigo og Provet Cloud, der automatisk implementerer diagnoseregisteret. Der arbejdes på at få indlagt registret i flere journalsystemer også.

I samarbejde med diagnoseregisteret vil en endelig diagnose eller en diagnose under udredning automatisk blive registreret på klientens faktura.

Se webinarret her: kortlink.dk/2pepw

Tak for 10 års samarbejde

Gennem de seneste 10 år har jeg haft fornøjelsen og den store ære at arbejde sammen med rigtig mange af jer, som har valgt at bruge jeres arbejdsliv på at hjælpe dyr og dermed også de mennesker, som er knyttet til jeres patienter.

I er et fantastisk folkefærd, som virkelig brænder for at gøre en forskel - også selvom I ikke altid får betaling for al den tid, I bruger på det eller får anerkendelse for de mange timers efteruddannelse, understyr, overvågning og lignende, som danner udgangspunkt for jeres håndtering af patienterne.

Men det er præcis det, som har drevet mig til at være med til at skabe struktur og fælles overblik via ePraksis-VET gennem de seneste 10 år. Jeg har efter bedste evne forsøgt at rådgive, vejlede og støtte hver enkelt klinik med de tiltag, som der efter min vurdering har været behov for og er stolt over at ha' været en del af en fantastisk branche i 10 år!!

Tusind tak for et godt og konstruktivt samarbejde, samt mange fantastiske samtaler som har været med til at danne grundlaget for udviklingen af ISO Dyrlegen til

det, som den er i dag: En certificeringsordning, som kan være med til at "spænde et sikkerhedsnet" ud under klinikken – og jo mere ISO-kulturen er integreret i klinikens arbejdsgange, jo mere finmasket er sikkerhedsnettet.

Tak for jer og kærlig hilsen
Lone

PS. Jeg håber, at vi ses på ISO Dyrlegens medlemsdag den 20. marts 2024 på Severin Kursuscenter, hvor Faggruppe Familiedyrs bestyrelse har inviteret mig med, så jeg kan få sagt ordentlig farvel til mange af jer. Og I kan godt glæde jer – der er strikket et rigtig spændende program sammen 😊

Vi modtager henvisninger til tandbehandling og oral kirurgi

HUSK, du er altid velkommen med dine spørgsmål – også selvom det ikke drejer sig om en henvisningspatient, vi hjælper gerne!

Veterinær osteopati

Af Dyr læge Karina Gleerup, PhD, hundeosteopat CDO, arbejdsplads: Dyr læge Karina Gleerup og Dyr læge Rikke Schultz, IVAS, EVSO, arbejdsplads: RMS Aps

Hvilke patienter har gavn af osteopatisk behandling?

Måske genkender du situationen fra klinikken? Du eller din kollega står tilbage med frustrationen over, at jeres undersøgelser ikke har givet noget svar på, hvorfor patienten har smerter, stivhed eller bevægelsesforstyrrelser, men det er tydeligt for både dyrlæge og ejer, at der er noget galt. Her kan osteopati ofte hjælpe.

Hvorfor kan den det? Den osteopatiske behandling fokuserer på alle anatomiske strukturer og forsøger at afhjælpe restriktioner i bevægelser, som senere kan føre til egentlige læsioner, der kan visualiseres på f.eks. røntgen. Smerter og hypomobilitet kan ikke måles og kan være svære at vurdere og afhjælpe, hvis man ikke finder et fokus.

Det modsatte kan også være tilfældet. Vi ser patienter til osteopatisk behandling, som har smerter der er fokuserede og henviser patienterne til videre udredning hos egen dyrlæge. Ofte giver det mulighed for, at patienten får den optimale behandling, i et samarbejde mellem osteopati og mere konventionelle specialer, som f.eks. ortopædi.

Osteopati kan også bruges til vedligehold af hunde. Sportshunde, jagthunde, servicehunde m.fl. kan have gavn af jævnlig osteopatisk behandling, så de smålæsioner

hundene pådrager sig løbende i kraft af deres arbejde/sport, ikke når at udvikle sig til egentlige skader.

Er osteopati ikke det samme som kiropraktik?

Ser man på kiropraktik og osteopati i et historisk perspektiv er begge fagområder opstået i USA omkring samme tid. Dr. A.T. Still grundlagde osteopati i 1870 og omkring 20 år senere startede D.D. Palmer kiropraktik-skolen. D.D. Palmer var tidligere elev af A.T. Still, som altså derved også var inspiration til kiropraktikken. Både kiropraktik og osteopati bruges til at hjælpe mennesker og dyr med smerter. Det overordnede mål er at genoprette bevægelse. Dette tilgås dog forskelligt, meget simplificeret kan man sige, at kiropraktik fokuserer på hvirvelsøjle's betydning for resten af kroppens funktion, hvor osteopati adresserer knogler, muskler, fascier, organer, kar og nerver for at genoprette kroppens mobilitet. Osteopati har derfor flere behandlingsteknikker. Tilsvarende, er uddannelsen indenfor veterinær osteopati mere omfattende og tager 3-4 gange så lang tid som uddannelsen indenfor veterinær kiropraktik. Begge fagområder er udviklet til mennesker først, men er siden videreudviklet og anerkendt til dyr. Der er flere veterinære kiropraktorer, der har taget efteruddannelseskurser indenfor osteopati for at tilegne sig flere behandlingsteknikker.

Hvad er osteopati?

Osteopati er en manuel behandlingsform, der tilstræber normal mobilitet af hele kroppen. Det er ikke kun leddenes range of motion, der har betydning, men alle anatomiske strukturers mobilitet.

The European Veterinary Society of Osteopathy (EVSO) holder deres årlige kongres på KU på Frederiksberg i oktober 2024.

Derved bliver fascierne gennemgående, da de omslutter og påvirker alle kroppens øvrige strukturer.

Fascierne - the connective tissue

Fasciavæv har i lang tid været det glemte væv, men forskning både humant og veterinært (også på KU) har ændret dette. Det ligger i det danske ord bindevæv, at fascierne binder hele kroppen sammen, men det danner også 'skelettet' for både muskler, knogler og organer. De tre fascielag i og omkring en muskel (endo-, peri- og epimysierne) danner musklernes skelet - hvori der vokser myocytter - og så danner de senerne. Det samme gælder knoglerne, der først skabes som et 'bindevævs-skelet', hvori der aflejres calcium-salte. Knogler er altså levende strukturer og ikke de døde kalkstænger, vi normalt ser dem som. Organerne har ligeledes et 'fascie-skelet', som udfyldes af de specifikke celletyper og samtidig har de med deres fascie-ophæng forbindelser til den somatiske krop og til hinanden.

Vender vi tilbage til det muskulo-skeletale system, så har vores anatomiundersøgelse tidligere opdelt musklerne i enkelt elementer uden direkte sammenhæng med hinanden. Det er imidlertid sådan, at når en muskel har en tilhæftning på en knogle, så fortsætter myofascien videre over i næste muskels myofascie. Derved transmitteres kraften videre longitudinalt og sender bevægelsen videre samt økonomiserer med energien. Der sker også tværgående transmission af kraften via de myofasciale expansioner mellem nabomuskler, både agonistiske og antagonistiske. Fascierne oplagrer ligeledes kinetisk energi. Tidligere har man ikke været opmærksom på fasciernes evne til at kontrahere sig og dermed risikoen for at ende op i statisk kontraktion, hvilket hæmmer mobiliteten

betydeligt i de pågældende områder. Nu ved man, at det bl.a. sker via dannelsen af myofibrocytter, både ved åbne og lukkede læsioner samt ved repetitive bevægelser, ganske enkelt kroppens måde at beskytte sig på. Man kan forestille sig, at såfremt 'våddragten uden om en muskel, en gruppe af muskler, et organ eller om hele kroppen (den superficielle fascie) er for stram, så kan indholdet ikke fungere normalt.

Når man forstår fascierne og bevægelsessystemet på denne tredimensionale måde, bliver det klart, hvordan en lokal læsion eller dysfunktion i et organ kan brede sig til andre dele af kroppen. F.eks. kan et respiratorisk problem influere på diafragmas funktion, der igen påvirker columnas mobilitet og kan vise sig som rygsmerter. Eller et ar på et bagben f.eks. efter en knæ operation kan give restriktioner i det diagonale forbens mobilitet og over tid også skader dér. Ved at forstå fasciernes mechano-receptorer, kan man forholdsvis let påvirke dem og genskabe normale spændingsforhold og derved få genoprettet mobiliteten i hele kroppen. Udover disse biomekanisk meget vigtige sammenhænge, foregår der også vigtige metaboliske funktioner i bindevævs interstitielle rum. F.eks. har fibrocytternes indbyrdes forbindelser stor indflydelse på fluktuationen af væske og dermed også dannelsen af ødem.

Osteopatiens områder i stikord

Når de klassiske diagnostiske tiltag ikke munder ud i en diagnose, kan der henvises til osteopati. Osteopaten arbejder med manuelle teknikker der undersøger og adresserer

- Sammenhæng imellem mobilitet og hypomobilitet
- Centralnervesystemet og det perifere nervesystem
- Cirkulation - lokalt og centralt

- Fascier
- Led med diverse tilhørende strukturer
- Luftveje - især den mekaniske funktion af diaphragma og ribben
- Mavetarmsystem - især fasciernes/nervesystemets indvirkning
- Reproduktionsorganer - især fasciernes/nervesystemets indvirkning
- Arvæv - som hos mennesker kan arvæv skabe restriktioner i bevægelse
- Reduktion af et evt. sympatisk overrespons/overdrive (stress)

Ligesom f.eks. en ortopædkirurg har opøvet en uovertruffen evne til at palpere led og knogler, giver osteopati teknikker til en meget detaljeret palpation af mange forskellige anatomiske strukturer. Hænderne skal kunne palpere restriktioner og spændinger og behandle og afhjælpe smerterne og dysfunktion i vævet. Hænderne og den detaljerede palpationsteknik er derfor afgørende for resultatet af den osteopatiske behandling.

Case eksempler

Shetland Sheepdog 3 år, intakt hanhund, kryptorchid.

Agilityhund i topklasse, ejer med ambitioner om en plads på landsholdet. Hunden begyndte pludselig at løbe under springene, når den skulle dreje skarpt til højre og springe. Hunden havde ikke problemer med at lande skarpt til højre efter et spring. Hunden blev tilset af dyrlæge uden diagnose.

Ved den osteopatiske undersøgelse viste hunden smerter og nedsat fleksibilitet i skulder og biceps med underliggende smerter fra lænd og nakke samt ribben. Skulderproblemet blev løst med osteopatiske behandlinger og øvelser/træning hjemme. Lændeproblemet med smerter fra ribben og latissimus dorsi var formentlig det oprindelige problem, som havde belastet hunden skævt og ført til skulderskaden. Det problem skulle altså løses før hunden kunne præstere på topplan. Højre bagben circumciderede, når det bevægede

sig fremad. Det viste sig, at den højre testikel lå meget stramt i hundens lyskekanal og forårsagede den afvigende fremføring af højre bagben. Hunden blev kastreret hos egen dyrlæge og straks normaliseredes højre bagbens bevægelse. Det tog dog noget tid for hunden at genetablere stabilitet og balance, så der var behov for regelmæssige osteopatiske behandlinger i genoptræningsfasen. Hunden kom tilbage til agility på topplan, med fart og glæde i løbene igen.

Labrador retriever 10 år, intakt tæve

Hunden blev henvist fra en klinik hvor den var udredt for smerter. Diagnose spondylose (multiple led) og cauda equina syndrom. Hunden var i smertebehandling med firocoxib, der var forsøgt Pregabalin men hunden fik da sværere ved at gå. Ejerne oplevede en hund der gik besværet, meget usikker på bagbenene. Ejer syntes at hunden fortjente en chance såfremt smerterne kunne manageres og at hunden kunne bevæge sig mere ubesværet. Hunden havde en væsentligt forringet adduktionsfunktion af begge bagben som medførte dårlig kontrol, når den gik og når den rejste sig. Den osteopatiske behandling adresserede muskelsvagheden og allerede ved andet besøg var hunden markant bedre gående, den gik i et hurtigere tempo med bedre bagbenskontrol. Hjemme beredte ejer, at hunden igen var i stand til at hoppe op. Dette er selvfølgelig på lånt tid, men ejer sætter pris på den ekstra tid hvor hunden har det godt.

Tervueren 7 år, nyligt steriliseret tæve

Ejer tog kontakt med henblik på osteopatisk behandling, men den indledende anamnese ledte til at hunden blev henvist til klinik med henblik på undersøgelse for pyometra. Der blev fundet en relativt stor mucometra og hunden fik foretaget en hy-

sterektomi. Efterfølgende osteopatisk behandling med arvævsbehandling og vejledning i korrekt genoptræning af en meget aktiv hund.

Osteopati til dyr er endnu ikke så vidt udbredt, men kendskabet breder sig blandt dyreejere og f.eks. har flere af forsikringsselskaberne nu tilkendegivet at dække osteopati. Osteopati til mennesker er blevet meget udbredt i løbet af de sidste 20 år og siden 2018 er 'osteopat' en beskyttet titel der kræver en autorisation. Der kommer vi ikke til med vores dyr, men behovet for osteopati til dyr og mulighederne for samarbejde og optimering er helt sikkert til stede. Ligesom flere dyrlæger og klinikker har vænnet sig til at henvise dyr til kiropraktik bør det samme gælde for osteopati.

Nextmune og Vet-Allergy
er din partner når det gælder allergi

PAX
pet allergy xplorer

Kræver kun 0,5 ml serum

NYHED: PAX IgE-test med over 200 allergener i ekstrakter og molekulære komponenter

Første kvantitative macroarray IgE-test udviklet specifikt til hund og hest

Bedre identifikation af krydsreaktioner mellem allergener

Med kulhydrat-(CCD) blokkere og to kontroldetektorer

Kontakt os på kontor@vet-allergy.com for info og rekvisitioner

Vet-Allergy
a nextmune company

nextmune.com

nextmune

ISO Dyrlægens medlemsdag

Glæd dig til ISO Dyrlægens medlemsdag onsdag d. 20. marts 2024 på Severin Kursuscenter, Middelfart

Emnerne vil omhandle "FN's Verdensmål med fokus på affaldssortering og brug af engangsmaterialer, samt alternativer til dette" og sætte fokus på smertelindring.

ISO Dyrlægens medlemsdag

Kl. 8.30 – 9.00: Ankomst og morgenbuffet. Programmet for en spændende dag, kl. 9.00 – ca. kl. 16.00:

- ♦ **Ektoparasitære midlers miljømæssige konsekvenser** v/dyrlæge Astrid Lund.
- ♦ **"Livet i lorten"** v/dyrlæge Randi Worm.
- ♦ **Single i wiki-land** v/ dyrlæge Niels Filtenborg-Barnkob, Dyreklinikken Viby Sjælland.
- ♦ **Hvordan arbejder certificeringen med hygiejne og det nye fokusområde vedr. FN's verdensmål** v/dyrlæge Kirsten Hobolt.
- ♦ **Erfaringsudveksling** blandt deltagerne.
- ♦ **Inspiration til arbejdet med FN's verdensmål på dyreklinikker og -hospitaer** v/Maria Gaden, leder af Center for Bæredygtige Hospitaler, Region Midtjylland.

Find en ISO Buddy*
og bliv inviteret gratis
med til en spændende dag

♦ Sidste nyt fra ePraksis-VET

Kom og mød ISO Dyrlægens nye kvalitetschef og få en kort status på nyheder i ePraksis-VET. Vi tager samtidig afsked med afgående kvalitetschef Lone Sønichsen.

Der er naturligvis også mulighed for **sparring og erfaringsudveksling med kolleger, som er medlem af ISO Dyrlægens.**

Deltagerpris: 1.752 kr. excl. moms (eller find en ISO Buddy* og bliv inviteret gratis med).

Tilmeld dig ved at sende en mail til isodyrlaegen@ddd.dk. Noter ved tilmelding, hvis du har særlige behov vedr. forplejning. **ISO Buddy: En VSP eller dyrlæge fra en ISO-certificeret klinik/hospital, som kan fortælle mere om ISO i hverdagen, og komme med tips til opstart, så man får den bedst mulige start på en ISO-certificering.*

Vil du have mere tid til at være dyrlæge og veterinærsygeplejerske?

ISO-certificeringen minimerer antallet af fejl og den tid, der går med at rette op på dem. Rutinearbejde uddelegeres og I bliver mindre sårbare overfor barsel, sygdom og opsigelser.

Det giver jer mere tid til faglighed og tid til at være dyrlæge og veterinærsygeplejerske.

- Klinikkerne deler viden om arbejdsgange, procedurer, udstyr og leverandører
- Med ePraksis-VET har vores medlemmer adgang til branchens bedste managementsystem
- Vi lærer af vores fejl, så antallet af fejl minimeres og tiden kan bruges på patienterne og andre opgaver
- Med beskrevne arbejdsgange og opgavebeskrivelser er det nemmere at være ny på klinikken
- Via synlig strategi for klinikken har alle mulighed for at understøtte fælles mål

---

Deltag i et uforpligtende webinar og hør mere om mulighederne for din klinik

Du kan også bestille brochuren „ISO Dyrlægen – mere tid til at være dyrlæge“.

Begge dele ved at sende en mail til iso-dyrlaegen@ddd.dk

Læs meget mere på www.iso-dyrlaegen.dk/medlem

Ph.d. indlæg om bakteruri – kamp eller symbiose

Af Dyrlæge Ann Jørgensen,
Nykøbing Falster Dyrehospital

Dette er et resumé af DVM og PhD-stipendiat Ditte Vasbys oplæg "Bakteriuri – kamp eller symbiose?" fra DDD's årsmøde 2023.

Subklinisk bakteriuri eller cystitis?

Grundet det øgede fokus på rationelt antibiotikaforbrug, har der humant været fokus på at skelne subklinisk bakteriuri (SBU) fra cystitis og at bakterier i urinen hos en patient ikke automatisk skal udløse behandling med antibiotika, men skal sammenholdes med kliniske symptomer. Det er uvist, hvorfor nogle mennesker og dyr udvikler SBU, hvad det har af betydning for patienten, og om de bakterier, der er involveret i hhv. SBU og cystitis er forskellige, og hvilken forskel der er i det immunologiske respons i blæren ved hhv. SBU og cystitis.

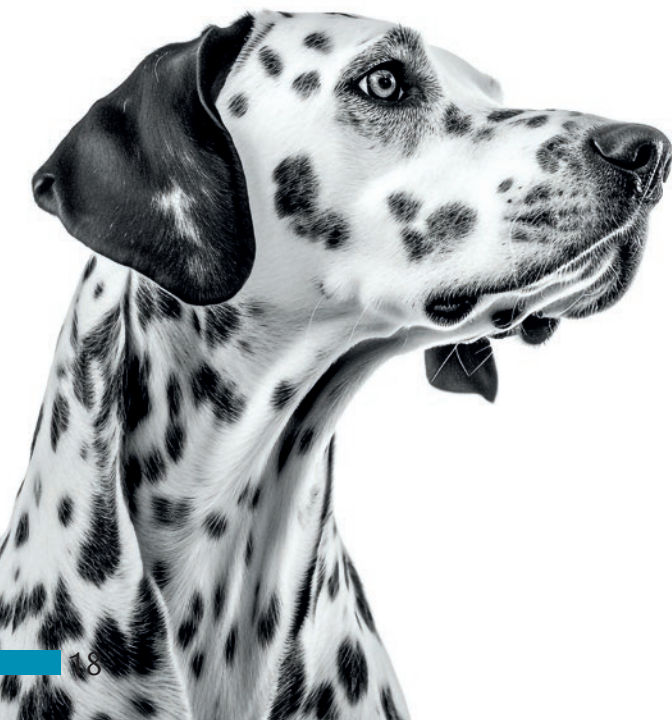
SBU defineres som tilstedeværelse af bakterier i urinen uden kliniske symptomer, imens der ses bakteriuri samt med kliniske symptomer (fx stranguri, pollakisuri og hæmaturi) ved cystitis. Der kan være aktivt sediment både ved SBU og cystitis. Subklinisk bakteriuri skelnes derfor ikke fra cystitis alene ud fra en urindyrkning, men ud fra hvorvidt patienten udviser kliniske tegn på cystitis eller ej.

Prævalens

Forskellige studier viser en prævalens af SBU på 2,1-9% af raske hunde mens billedet er noget anderledes hos syge hunde, hvor studier fx viser omkring 40% af hunde med diabetes og hyperadrenocorticisme, 74% af kroniske lammede hunde, og 31% af obese hunde har SBU. Dyr i medicinsk behandling med fx immunosuppressiva har også en højere prævalens af SBU.

Behandling

Humane studier viser, at antibiotikabehandling ved asymptomatisk bakteriel infektion i blæren ikke er gavnligt, og i nogle tilfælde medfører øget risiko for komplikationer som følge af resistensudvikling. Veterinære anbefalinger er baseret på disse humane studier, og antibiotikabehandling af SBU anbefales ikke. Dog kan der være tilfælde, hvor man kan være i tvivl om hvorvidt patienten udviser kliniske symptomer eller ej, hvor patienten fysisk ikke kan udvise symptomer, eller hvor patienten skal igennem en procedure som cystoskopi, urologisk operation eller laparaskopi, hvor antibiotikabehandling alligevel kan være indikeret. Derudover kan det være en

fordel at behandle patienter med urease-producerende bakterier for at mindske risikoen for dannelsen af urinsten.

PhD-studie

I studiet er Ditte Vasby i gang med at undersøge, hvad prævalensen af SBU er, hvilke bakterier der oftest er involveret i hhv. SBU og cystitis, hvilke kliniske konsekvenser SBU har for patienten, og hvilket immunologisk respons der ses i blæren på hunde med hhv. SBU og cystitis, og slutte- ligt om der findes målbare immunologiske komponenter i urin og serum fra hunde med SBU.

Hunde til forsøget hives på Universitetshospitalet, hvor raske hunde screenes vha. undersøgelse af spontant opsamlet urin. Hunde med bakterier i urinen invi- teres tilbage til yderligere undersøgelse. Hundene i studiet følges i >1 år og under-

søges i alt 4 gange – på dag 0, og efter 3-6, 6-12 og >12 måneder efter SBU er konstateret. Ved hvert besøg udtages cystocentese til fuld urinundersøgelse og dyrkning samt minimumsdatabase inkl. SDMA.

Ind til videre lader det til at prævalen- sen ligger omkring 9%, oftest findes E. coli bakterier, og hundhunde har oftere SBU end hanhunde. Urinvejskomplikationer som følge af SBU er meget begrænsede. Nogle patienter clearer deres infektion af sig selv, mens andre har vedvarende bakte- riuri.

Henvisning

Patienter med signifikant bakterierui uden kliniske tegn på cystitis må meget gerne henvises til Ditte Vasby på vasby@sund.ku.dk eller på tlf. 26731780.

DET SIDSTE FARVEL

- Landsdækkende service
- Mere end 35 års erfaring
- Flest valg muligheder til kæledyrsejerne
- Mindetekst skrevet på urnen

Ada's
Kæledyrskrematorium

Dialogmøde med Fødevarestyrelsen

I starten af 2024 afholdte Fødevarestyrelsen tre møder rundt omkring i landet, der havde til formål at informere dyrlæger om de nye fokusområder for 2024.

Indberetningskampagne i VetStat

Det er første gang, at Fødevarestyrelsen udfører en kontrol af fejl i VetStat, og formålet er at nedbringe antallet af fejl og sikre, at de oplysninger, som dyrlægerne har opgivet til VetStat, er korrekte. Alle dyrlæger kan udtrækkes til kontrol, og Fødevarestyrelsen gjorde opmærksom på, at **alle dyrlæger har pligt til en gang om måneden at kontrollere ordinationer, der ligger på eget autorisationsnummer** (også selv om du normalt aldrig ordinerer), indberette fejl og sørge for at opdatere praksistilknytning når relevant.

Til kontrol vil der blive udtrukket et antal dyrlæger, som vil blive kontaktet og få deres oplysninger tjekket.

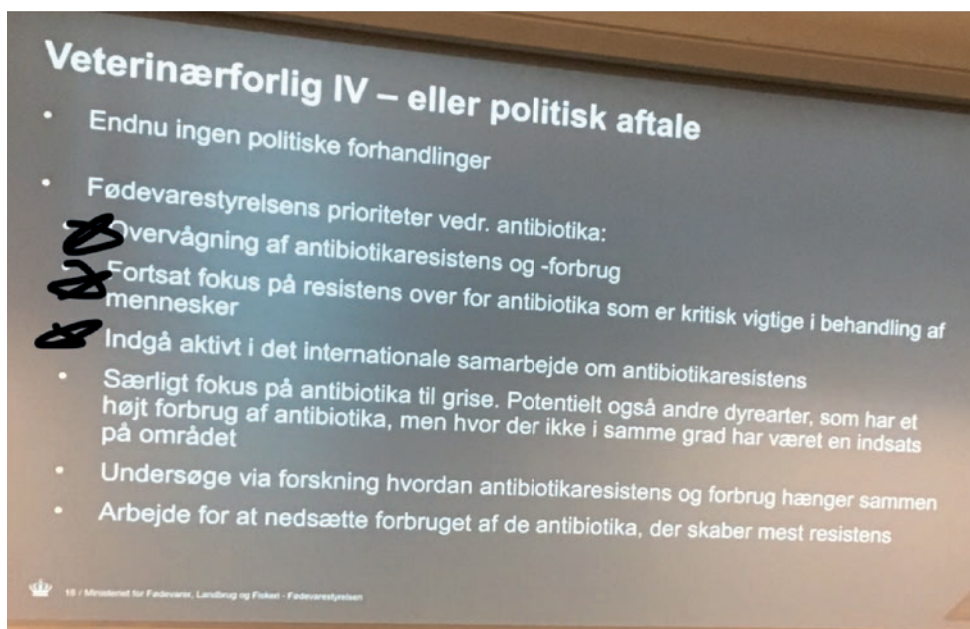
Fokus på anmeldepligtige sygdomme

Nye regler fra EU medfører et større ansvar for dyrlægerne i forhold til at sikre smittebeskyttelse. Dette gælder i særdeleshed produktionsdyrene og heste, men gælder ligeledes familiedyrene.

Liste fra Dansk Veterinært Tidsskrift med anmeldepligtige sygdomme hos familiedyr: kortlink.dk/2pdus

Ulovlig handel med hunde

Rejseholdet satte fokus på den systematiske svindel med hunde, hvor bagmænd »hvidvasker« hvalpe gennem blandt andet at udnytte dyrlæger i Danmark. Det sker fx med hvalpe, der er ulovligt indført og kommer til dyrlægen og får isat en dansk chip, mangler papirer og derfor får lavet en dansk sundhedsbog eller andre opfindsomme tiltag som fx at fremvise en proforma-tæve. Fødevarestyrelsen peger på den vejledning, som DDD har lavet i samarbejde med Sty-

relsen og politiet, og opfordrede til, at man på de enkelte klinikker tager en snak om, hvordan man vil håndtere en sådan mistanke.

- Husk at chip-nummeret skal oprettes til opdrætter og ikke til køber
- Hvis chippen mangler – så chip og indberet til FVST

Der er alt for få indberetninger på mistanke om ulovlig import - kun 4 fra dyrlæger sidste år. Det er muligt at indberette anonymt.

Ny instruks til dyrlæger om udfyldelse af EU-pas til kæledyr - læs den her: kortlink.dk/2pdut

*Reference: <https://www.ddd.dk/nyheder-og-presse/nyheder/dialogmoede-med-foedevarestyrelsen/>
(kortlink.dk/2pebh)*

Henvisning til Ortopædisk diagnostik og kirurgi

Jens Sejer · Andreas Rydahl Egelund
Roskilde Dyreklinik

Tlf. 46360890
SMS/MMS 26237520
linik@roskildedyreklinik.dk

TTA/TPLO

Resultater gennem viden og erfaring

Status på veterinærlægemiddelforordningen

Af Karin Melsen, dyrlæge,
fagpolitisk konsulent, DDD

I efteråret 2023 gennemførte Den Danske Dyrlægeforening en omfattende medlemsundersøgelse om veterinærmedicinforordningen, der trådte i kraft den 28. januar 2022. Formålet var at inddrage medlemmernes oplevelser og synspunkter 18 måneder senere samt indsamle medlemmernes forslag til praktiske løsninger - og ikke mindst sikre synergi mellem foreningens indsats og medlemmernes ønsker.

Undersøgelsen, der blev sendt direkte til 2.624 medlemmer i DDDs seks faggrupper samt delt via DDDs medier, resulterede i svar fra 177 medlemmer. Dyrlæger fra familiedyrspraksis udgjorde 55 % af respondenterne, efterfulgt af dyrlæger i hestepraksis med 16 %, kvæg og andre produktionsdyr (ikke grise) 14 %, i grisepraksis 10 %, i forskning og undervisning 4 % og andre områder 1 %. En betydelig andel (68 %) af respondenterne havde mere end 10 års erfaring fra klinisk praksis.

I undersøgelsen blev der spurgt ind til emner, som forventedes at have særlig relevans for den konkrete faggruppe, og faggruppernes bestyrelser havde selv bidraget med spørgsmål. Hensigten var, at besvarelserne skulle følges op med fokusgruppemøder mellem medlemmer og DDDs respektive faggrupper og dermed give mulighed for dialog om udfordringer, løsninger og fremtidige prioriteringer.

Ændrede arbejdsgange

98 medlemmer, der primært arbejder med familiedyr, reagerede på undersøgelsen. Af dem har 92 % ændret praksis som følge af forordningen.

Dyrlægerne rapporterer i undersøgelsen om udfordringer med at skulle gennemgå produktinformationen (SPC) slavisk for de veterinære lægemidler. Samtidig synes de, at det frie faglige valg ofte bliver kompromitteret, når der skal vælges produkter. De øgede dokumentationskrav og papirarbejde ved fx ansøgninger om udleveringstilladelser volder også udfordringer i hverdagen.

Der er blandt faggruppens medlemmer samtidig en udtalt bekymring for, om man er i stand til at forstå og dermed overholde reglerne, der for flere virker uoverskuelige og rigide.

Kaniner

Behandlingsmulighederne for kaniner bringes også op af medlemmerne. Traditionelt anses kaniner for at være produktionsdyr, og derfor blev der med forordningen sat fokus på reglerne om lægemidler, der bruges til kaniner - selv om forordningen faktisk i sig selv ikke ændrede noget på disse regler. Men det øgede fokus gjorde, at der var brug for en tilpasning.

Fødevarestyrelsen har imødekommet dette ved at tillade behandling af kælekaniner med lægemidler uden MRL-værdi på betingelse af, at dyrlægen udleverer skriftlig information til ejeren. Undersøgelsen viser dog, at der fortsat er behov for mere oplysning om reglerne. Du kan læse mere om, hvordan reglerne om behandling af kaniner skal forstås, og finde en skabelon til en blanket til dyreejeren på DDDs hjemmeside: kortlink.dk/2pdbx

Diagnosekrav og kaskaderegel

Der peges også på behov for mere oplysning og vejledning om diagnosekrav og ordination af antiparasitære midler. Her har forordningen ikke givet anledning til ny fortolkning fra Fødevarestyrelsen, når det drejer sig om familiedyr. Du kan finde information om diagnosekravet, herunder mulighederne for udlevering af antiparasitære lægemidler til forebyggende eller sygdomsbehandling her: kortlink.dk/2m723

Flere kritiserer ændringerne i kaskadereglen, der gør, at dyrlæger skal afsøge det europæiske marked for et veterinært produkt, inden de kan gå til næste trin. I praksis opleves ansøgningsprocessen som meget omstændig, tidskrævende og fuld af blindgyder, der i dyrlægernes optik forhindrer den tiltænkte lettere adgang til lægemidler på tværs af grænserne. Respondenterne peger derfor på et behov for klar vejledning om ansøgningsproceduren, lister over tilgængelige lægemidler i EU og bedre samarbejde mellem grossister/medicinalfirmaer om import af relevante produkter fra andre EU-lande.

Ansøgningsproceduren administreres af Lægemiddelstyrelsen, der også har lavet en liste over de lægemidler, der er givet generel udleveringstilladelse til siden 28. januar 2022. Her finder du også autoudfyldte ansøgningsskemaer til udvalgte lægemidler. Læs mere her: kortlink.dk/2pdbz

Der peges også på, at der er behov for en mere brugervenlig Union Product Database – den database, hvor veterinære lægemidler i andre EU lande skal kunne søges frem. DDD og FVE har ved tidligere lejlighed overfor de ansvarlige italesat behovet for, at der også arbejdes med brugerfladen for dyrlæger og ikke kun selve produktinformationen fra lægemiddelproducenterne.

Mere administration

59 % har foretaget ændringer, når de udleverer medicin i klinikken. Ændringerne består af tilpasning til beskrivelserne i SPC, fx i form af hvilket produkt, der vælges, eller hvor lang behandlingstid der ordineres. Samtidig oplever dyrlægerne øget administrativ byrde og påpeger problemet

i, at de ser sig nødsaget til at ordinere antibiotika til længere tids behandling end nødvendigt.

Mens 72 % ikke har haft positive oplevelser som følge af forordningen, ser 17 % også nogle positive aspekter, såsom øget dyreejerbevidsthed om dyrlægernes forpligtelser og en bredere tilgængelighed af veterinære præparater, som tidligere har været uden for rækkevidde.

Fokusgrupper

Fokusgruppemødet (onlinemøde), der skulle bygge ovenpå undersøgelsens resultater, blev desværre aflyst på grund af manglende medlemstilslutning. 21 dyrlæger ud af de i alt 177 respondenter havde i forbindelse med undersøgelsen udtrykt interesse for at deltage i DDDs planlagte møde i november 2023. Desværre førte medlemsfrafald til aflysning, da der var for få deltagere i hver faggruppe til, at en egentlig diskussion gav værdi. DDD beklager dette, men undersøgelsens resultater

og detaljer vil nu blive drøftet yderligere i bestyrelserne, der efterfølgende kan adressere specifikke udfordringer og forslag til fremtidige indsatser for netop deres faggruppe.

Du kan læse den samlede undersøgelse på tværs af faggrupperne her: kortlink.dk/2pdc2

Du finder DDDs FAQ om forordningen her: kortlink.dk/2eu7w

Fakta – Temaer i besvarelserne på tværs af faggrene

- Flere dyrlæger oplever at ordinere mere medicin end nødvendigt.
- Der udtrykkes bekymring over manglen på harmonisering mellem SPC og faglig viden.
- Dyrlægerne ønsker at reducere antallet af lægemidler i besætningerne.
- Kritik af anvendeligheden af UPD (Union Product Database).
- Behov for klarere vejledning om reglerne.

Kalenderen

29. februar 2024

Vitale overkapninger.

Underviser: Specialdyrlæge Jens Ruhnau.

Læs mere på www.tdk-educationcenter.dk

11.-12. marts 2024

Kirurgisk ekstraktion, kat.

Underviser: Specialdyrlæge Jens Ruhnau.

Læs mere på www.tdk-educationcenter.dk

13.-14. marts 2024

Unghundens adfærd – løs problemerne i tide!, Pernille Hansen.

Se mere på www.evet.dk/kurser

20. marts 2024

FF og ISO Dyrlægens medlemsmøde.

Se mere på side 7 og 16.

4. april 2024

Felin diabetes – sikker behandling og monitorering, Charlotte Bjørnvad.

Se mere på www.evet.dk/kurser

18.-19. april 2024

Kirurgisk ekstraktion hund, advanced.

Underviser: Specialdyrlæge Jens Ruhnau.

Læs mere på www.tdk-educationcenter.dk

24.-25. april 2024

The modern and rabbit friendly hospital, Jo Megarity.

Se mere på www.evet.dk/kurser

30. april 2024

Tandteamets træningsdag.

Underviser: Specialdyrlæge Jens Ruhnau.

Læs mere på www.tdk-educationcenter.dk

1.-2. maj 2024

Klinisk laboratoriekundskab, Steen Engermann.

Se mere på www.evet.dk/kurser

15. maj / 7.-8. juni 2024

Anæstesi og monitorering, Carsten Grøndahl.

Se mere på www.evet.dk/kurser

23. maj 2024

Praktisk tandrensning.

Underviser: Specialdyrlæge Jens Ruhnau.

Læs mere på www.tdk-educationcenter.dk

23. maj 2024

Kaniner i klinikken – professionel basis, Dorte Rande.

Se mere på www.evet.dk/kurser

24. maj 2024

Tandrøntgen.

Underviser: Specialdyrlæge Jens Ruhnau.

Læs mere på www.tdk-educationcenter.dk

3. september 2024

TandDyreklinikkens Level of Excellence in Veterinary Dentistry (TDK-LEVD Zeta).

Underviser: Specialdyrlæge Jens Ruhnau.

Læs mere på www.tdk-educationcenter.dk

**Dyrlegehuset
Randers**

Svend Erik Garbus og Thomas Jessen

Ortopædi • Endoskopi
Odontologi • Endokirurgi
Exotiske dyr • Akutmedicin
Water Walker • CT
Avanceret bløddelskirurgi
Egen skadestue 24/7 - 365

Tlf. 86 41 38 33 www.dlhuset.dk

Journalen

DDD – FAGGRUPPE FAMILIEDYR

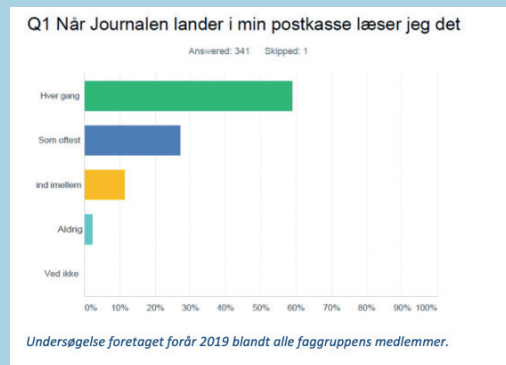
- ✓ Oplag ca. 1.400 stk.
- ✓ Bladet udsendes 8 gange om året
- ✓ Sendes direkte til medlemmernes privatadresse
- ✓ Udkommer i format 170x240mm på glittet papir

Journalen er fagbladet for medlemmerne af Den Danske Dyrælgeforenings Faggruppe Familiedyr. Medlemmerne er både ansatte dyrlæger og praksisejere, alle kendetegnet ved at have stor interesse for faglig udvikling inden for arbejdet med familiedyr.

Som annoncør har du mulighed for at præsentere dine produkter og ydelser for dyrlæger der dagligt arbejder med forebyggelse og rådgivning, samt diagnosticerer og behandler de sygdomme der rammer vores kæledyr.

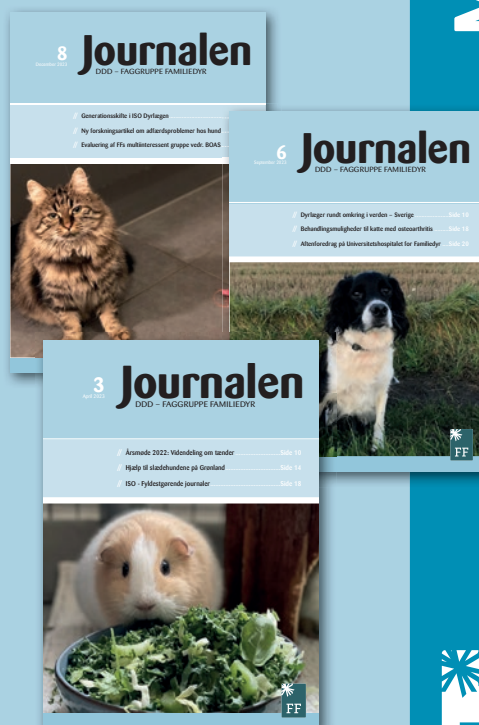
Seneste læserundersøgelse viser at 86 % læser bladet hver gang -eller næsten hver gang- det udkommer, samt at 60 % foretrækker det trykte blad.

Læserundersøgelse

Produktionsplan 2024

Blad nr.	Deadline	På gaden
1	12. december	Uge 3
2	23. januar	Uge 9
3	5. marts	Uge 15
4	16. april	Uge 21
5	21. maj	Uge 26
6	16. juli	Uge 35
7	24. september	Uge 44
8	5. november	Uge 50

Medieinformation 2024

Journalen

DDD – FAGGRUPPE FAMILIEDYR

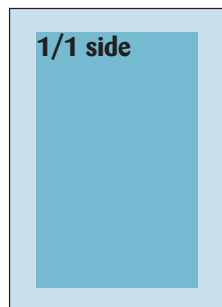
Annoncepriser

- 1/1 side 9.946,29
- 3/4 side 7.112,43
- 1/2 side 4.972,57
- 1/4 side 2.890,54
- 1/8 side 2.196,54
- Bagside 10.755,97
- Kursuskalender 1.942,92
pr. nummer (gratis for annoncører)

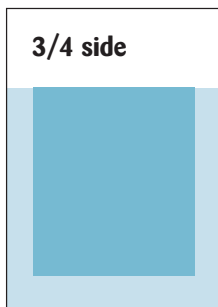
Tilbud på indstik gives efter anmodning.

Redaktør og annonceansvarlig

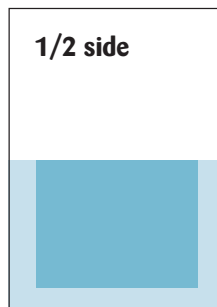
Mia Vorslund-Kiær
Jagtvej 13, 502
3900 Nuuk
Tlf. 92 40 49 30
Mail: mia.vorslund@gmail.com

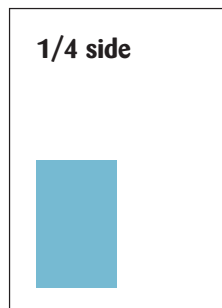
B: 128 x H: 202 mm
Til kant:
B: 170 x H: 240 mm

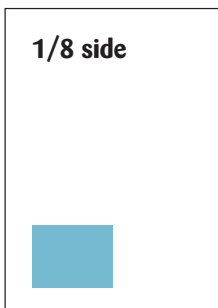
B: 128 x H: 148 mm
Til kant:
B: 170 x H: 180 mm

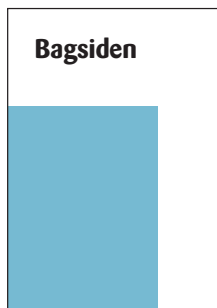
B: 128 x H: 98 mm
Til kant:
B: 170 x H: 120 mm

B: 62 x H: 98 mm

B: 62 x H: 45 mm

Til kant:
B: 125 x H: 175 mm

Ved tryk til kant skal der tillægges 5 mm til beskæring.

Kære FF'er

Skriv til Journalen og bliv hørt!

Hvis du har kommentarer, bemærkninger, sjove oplevelser eller noget, der bare er for meget, kort sagt – har du noget på hjerte, du vil dele med dine kolleger, så skriv til Journalen.

Medlemmerne opfordres endvidere til at indsende/maile et foto velegnet til forsidesillustration.

En gang om året belønnes det bedste forsidesfoto med 2 flasker god rødvin.

Vi modtager meget gerne indlæg/billeder fra vores læsere.

Indlæg/billeder sendes til:

Redaktør Mia Vorlund-Kiær på journalen@ddd.dk